

Josef a žena Potífarova

Převod materiálu

Tomáš Pavelka

Pořadí v lekci

15

Genesis 39

Text byl též tématem tohoto kázání: <http://louny.evangelnet.cz/kazani/gn39.html>

Pro učitelku

- Celý příběh rámuje dvě křivdy na Josefovi: Vlastní bratři ho na zátku prodají do otroctví za sny, které měl od Boha. A na konci se z otroka stává vězněm, který možná i čeká na popravu. Josef by si mohl říci: „Snažím se a takhle to pak dopadá, proč mi tohle Bůh dělá“ a ztratit víru. Ale, jeho škody přece způsobili lidé, ne Bůh. Jaký by měl smysl odvrátit se při nesnázích od Boha k tomuto světu, když právě svět působí bolestku trápení? Josef poznává nestálost světa a více se přimiká k Bohu, který je mimo tento svět. Který všechno má a proto nezávidí, který je svatý a proto neshání k hříchu.
- Bůh Josefovi žehná, ale prospěch z toho má Potífar, pohan, jeho majitel. Takový je ale údel každého božího obdarování: Strom se přece neživí vlastním ovocem, kráva se neživí mlékem a slepice vlastními vejci. Cokoliv, co umíme lépe, než ostatní, je obdarování od Boha. Lidé nejsou stejní, každý umí dobře něco jiného a Bůh to tak zařídil, aby se lidé navzájem potřebovali a sloužili si. Bůh má svá obdarování rozvíjet, když mu jde něco lépe, než ostatním, nemá se s tím spokojit, ale právě v té oblasti se dále snažit. Že něco umíme lépe, než druhí, není naše zásluha, ale náš závazek vůči druhým.
- Nedá se ovšem říct, že by Bůh Josefovi žehnal „za odměnu“; Josef přeci ještě nic nevykonával. Bůh Josefovi pomáhá, protože se tak sám rozhodl a Josef to ví.
- Jak dít vysvětlit, co vlastně Potífarova žena po Josefovi chtěla? Buď můžeme text nechat tak, jak je a spoléhat, že si její dít nějak po svém způsobu vyloží, nebo můžeme říci, že se chtěla s Josefem líbat – to mám za vyjádření, které zhruba odpovídá dětskému pochopení této oblasti.
- Josef v celé věci obstojí právě správným pochopením, že jeho dary a jeho úspěchy nejsou z něho, že je to dar od Boha. A když má od Boha dar, spokojí se s ním, nechce všechno. Jednoduché poučení z tohoto příběhu tedy je: Bůh nemůže mít všechno.
- Všimněme si, že příběh s Potífarkou je v něm podobný jako předchozí příběh s Josefovými bratry: 1. Josef má úspěch a přizve naděšené „autority“ 2. někdo touží po jeho úspěchu 3. přijde o šaty 4. ukáže se ale, že z Josefa nejde „svléknout“ co má od Boha, na novém místě, už na třetím místě v pořadí, se mu opřít dít.

Návrh výkladu

1. Boží p?íze? neopuští Josefa ani v Egypt?. Mimo?ádné schopnosti má ale pro to, aby druhým sloužil, aby z toho druzí m?li prosp?ch. Jako se strom neživí vlastním ovocem atd.
2. Josef to ví, že se mu da?í kv?li Bohu, ne proto, že by byl sám tak dobrý. Protaké ví, že nem?že mít všechno. Už v?bec ne Potífarovu ženu.
3. Už podruhé se s ním jedná nespravedliv?, ale Josef to nevy?ítá Bohu – ublížili mu op?t lidé, ne B?h. B?h je s ním i na novém míst?, i ve v?zení.

Kulisy p?íb?hu

- Otroci normáln? dostávali málo najíst a po?ád museli pracovat. Zacházelo se s nimi jako se zví?aty. Ale když byli schopní, byli skoro jako ?lenové rodiny.
- Jak vypadal Potífar?v d?m? Jako egyptské paláce, strop byl podep?ený kulatými sloupy, zevnit? byl d?m asi obložený vzácným d?evem, byl vymalován egyptskými obrázky, d?m m?l asi uprost?ed dv?r s bazénkem, kolem m?l krásnou zahradu.
- Na co Josef dohlížel? Asi na ostatní slu?ebníky, aby se v?as zoralo pole, zaselo, aby se nakoupilo nebo vyp?stovalo jídlo, aby otroci v kuchyni v?as uva?ili ob?d, na úklid, opravy domu atd.
- Jak to, že Josef?v od?v z?stal Potífarce v ruce? Nosilo se vlastn? takové prost?radlo nebo deka, kterou m?l ?lov?k obmotanou kolem sebe a pod tím jen n?co jako trenýrky.
- Pevnost, do které Josefa zav?eli, vypadala asi n?co jako naše hrady.

Motiva?ní otázky

- Pro? B?h Josefovi ve všem pomáhal? (nejde úpln? ?íci, B?h se tak prost? rozhodl)
- Kdybyste byli jako ten velitel stráže, jak by vypadal váš palác?
- Pro? Josef ne?ekl Potífarovi, že to všechno bylo jinak? (jako otroku by mu nikdo nev??il)

Možné aktivity

- děti by mohly z kostek postavit Potífarův palác, jeho zahradu, jeho hospodářství
- Josef se vytrhl Potífarce, mohla by se hrát nějaká hra na postřeh, kde je důležité všas uhnout. Např. je možné na knoflíky nebo jiné drobné předměty navázat nit. Knoflíky se dají na hromádku doprostřed, každé dítě drží jednu nitku, učitelka se snaží připlácnou knoflíky ke stolu hrnkem. Vtip je v tom nenechat se přiklopit, ani neucuknout příliš brzo.

Odkaz na pracovní list

[06 Josef v Egyptě](#)

Kam dále

[NŠ Louny](#)

Cílová skupina

[Školní](#)

Katechetické cykly

[NŠ Louny](#)

Biblický odkaz (kat)

[Genesis 39](#)